
GRAU EN INFERMERIA

28222 - FARMACOLOGIA

Informació general

- Tipus d'assignatura : Bàsica
- Coordinador : Carolina Chabrera Sanz
- Curs: Segon
- Trimestre: Segon
- Crèdits: 4
- Professorat:
  - Alba Vidal Torres <avidalt@tecnocampus.cat>
  - Lluís Mundet Pons <lmundet@tecnocampus.cat>

Idiomes d'impartició

- Castellà
- Català

Competències que es treballen

Bàsica

- CB4_ Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic, tant especialitzat com no especialitzat

Específica

- CE3_Conèixer els diferents grups de fàrmacs, els principis de la seva autorització, ús i indicació i els mecanismes d'acció dels mateixos
- CE4_Utilització dels medicaments, avaluant els beneficis esperats i els riscos associats i/o efectes derivats de la seva administració i consum

General

- CG10_Protegir la salut i el benestar de les persones, família o grups atesos, garantint la seva seguretat
- CG1_Ser capaç, en l'àmbit de la infermeria, de donar una atenció tècnica i professional adequada a les necessitats de salut de les persones que atenen, d'acord amb el seu estat de desenvolupament dels coneixements científics de cada moment i amb els nivells de qualitat i seguretat que s'estableixen en les normes legals i deontològiques aplicables

Transversal

- CT 1 Desenvolupar la capacitat d'avaluar les desigualtats per raó de sexe i gènere, per dissenyar solucions

Descripció

L'assignatura de Farmacologia té com a finalitat iniciar els estudiants de segon curs del grau d'infermeria en el coneixement i l'ús d'estratègies farmacològiques per al tractament de pacients.

Es pretén que l'alumnat conegui els conceptes i principis generals essencials pel tractament farmacològic de les malalties més freqüents en la població. L'alumnat ha de conèixer els efectes beneficiosos i perjudicials dels fàrmacs, el seu mecanisme d'acció, el risc d'interacció amb altres fàrmacs i aliments, el seu ús en cas d'intoxicacions i les seves principals indicacions així com contraindicacions.

La perspectiva de gènere serà un aspecte que el professorat tindrà en compte fent un ús inclusiu i no sexista del llenguatge i afavorint la participació equitativa de tothom en un entorn inclusiu tant en les classes magistrals com en les sessions de seminaris. Es faran visibles les diferents respostes farmacològiques tant en dones com en homes. Es proporcionaran referents bibliogràfics femenins dins l'aula en la mesura que la temàtica ho permeti i s'usarà el nom de pila sencer de les autores i autors. Pel que fa a les imatges del contingut en el material docent es fomentarà la no perpetuació d'estereotips.

Resultats d'aprenentatge

Resultats d'aprenentatge

RA 17. Identificar les diferents famílies farmacològiques així com les seves indicacions, contraindicacions, els cuidats infermers implícits.

RA 18. Calcular i administrar els dosatges de fàrmacs prescrits.

RA 19. Interpretar els efectes farmacològics beneficiosos i adversos produïts per l'administració dels diferents fàrmacs, i respondre adequadament a ells.

RA 20. Comunicar errors i efectes adversos.

RA 21. Respectar els principis ètics que garanteixin les necessitats de seguretat, qualitat i legalitat.

RA 26. Identifica les desviacions de gènere en el coneixement existent sobre els processos de salut-malaltia.

RA 29. Analitza les diferències per sexe i les desigualtats per gènere en l'etiologia, anatomia, fisiologia i les patologies; en el diagnòstic diferencial, les opcions terapèutiques i la resposta farmacològica i en el pronòstic; en les cures a les persones, així com en altres tipus de diagnòstics i intervencions en salut.

Metodologia de treball

La metodologia de l'assignatura es durà a terme combinant temps presencials d'aula, amb temps de treball autònom, amb suport de l'entorn virtual d'aprenentatge.

La distribució es reparteix de la manera següent:

Metodologies de treball	Metodologia	Competències
MD1. Sessions expositives plenàries	Classes magistrals. Classes dirigides a debatre i a l'aclariment de continguts. Classes de discussió de lectures científiques	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1
MD2 i MD3. Seminaris	Treball en grup destinat a l'anàlisi de problemes utilitzant l'aprenentatge basat en la resolució de problemes. Preparació i exposició de situacions o casos pràctics. Activitats cooperatives d'aprenentatge	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1
MD6. Tutories	Tutories presencials en grup o individuals	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1
MD11. Treball autònom	Estudi i treball autònom basat en la lectura de textos recomanats, articles i guies. Estudi de continguts desenvolupats en l'assignatura. Preparació de les avaluacions	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1

Continguts

Farmacologia general

Introducció a l'assignatura. Principis bàsics de farmacologia

Origen i composició dels medicaments

Investigació i desenvolupament de nous fàrmacs. Assajos pre-clínic, clínics i farmacovigilància

Formes medicamentoses d'ús habitual

Vies d'administració de fàrmacs

Farmacocinètica: dinàmica de l'absorció, distribució, metabolisme i eliminació dels fàrmacs

Farmacodinàmica: mecanismes moleculars de l'acció dels fàrmacs

Respostes individuals als fàrmacs. Farmacogenètica

Reaccions adverses als fàrmacs. Al·lèrgies i intoleràncies, efectes tòxics

Interaccions entre fàrmacs i entre fàrmacs i aliments

Farmacologia Endocrina

Control de la glicèmia: Insulina i hipoglucemians

Tiroides i fàrmacs antitiroïdals

Farmacologia de l'aparell respiratori

Broncodilatadors

Antitussígens, mucolítics i expectorants

Farmacologia cardiovascular i renal

Antihipertensius

Farmacologia de la insuficiència cardíaca

Antiarrítmics

Farmacologia de l'aparell digestiu

Antiàcids i antiemètics

Fàrmacs pels trastorns de la motilitat gàstrica

Farmacoteràpia de malalties intestinals inflamatòries

Antiinflamatoris i analgèsics

Analgèsics, antipirètics, antiinflamatoris no esteroïdals

Opiacis

Antiinfecciosos

Antibiòtics

Antifúngics

Antivírics i antiretrovirals

Neurofarmacologia

Sistema nerviós autònom

Colinèrgics i anticolinèrgics

Adrenèrgics i antiadrenèrgics

Sistema nerviós central

Neurotransmissió

Antidepressius i ansiolítics

Antipsicòtics

Opioides i analgèsics

Antiepilèptics i anticonvulsions

Tractament de malalties neurodegeneratives

Hipnòtics i sedants

Farmacologia de la hipercolesterolèmia

Tractament de la hipercolesterolèmia i l'aterosclerosi

Sistema hematopoètic

Anticoagulants, fibrinolítics i antiplaquetaris

Factors de creixement hematopoètics i antianèmics

Tractaments davant d'intoxicacions

SEMINARIS:

Consistiran en 3 sessions de dues hores de durada on es treballaran de manera aplicada els diferents conceptes apresos durant les classes magistrals. Caldrà entregar la resolució d'aquests segons els grups de treball preestablerts a l'inici de cada sessió.

Activitats d'aprenentatge

Activitats formatives

Tipologia Activitat ECTS HORES

AF1. Classe magistral	1,2	30
AF6. Treballs en grup	0,2	5
AF7. Treball individual	0,2	5
AF9. Estudi personal	2,4	60

Sistema d'avaluació

L'avaluació de l'assignatura és continuada, a través de diferents eines per valorar les diferents competències necessàries per superar la matèria.

L'avaluació de les competències es farà mitjançant les següents activitats:

Activitat avaluadora	Ponderació	Competències avaluades
Examen individual (PEM i preguntes curtes)	60%	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1
Qüestionaris i activitats individuals (Moodle)	25%	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1
Treballs en grup (seminaris)	15%	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1

Cal obtenir com a mínim una qualificació de 5 en l'examen individual com a condició indispensable per a superar l'assignatura.

L'avaluació a la recuperació consistirà en una prova combinada de preguntes d'elecció múltiple i preguntes curtes similar a l'examen final.

Segons estableix l'article 5 del Real Decreto 1125/2003, els resultats obtinguts per l'alumne es qualificaran en funció de l'escala numèrica de 0 a 10, amb la corresponent qualificació:

0 – 4,9: suspens (SS)

5 – 6,9: aprovat (AP)

7 – 8,9: notable (NT)

9 – 10: excel·lent (SB)

Quan la qualificació de l'assignatura sigui d'Excel·lent (nota superior a 9 punts) els docents de l'assignatura podran considerar si l'alumne opta a obtenir la qualificació de matrícula d'honor (MH).

Activitat avaluadora en període de recuperació	Ponderació	Competències avaluades
Examen final individual: PEM i preguntes curtes	60%	CB4, CB5, CE3, CE4, CG1, CG10, CT1

Es mantindrà la nota obtinguda tant de la part de seminaris com de la part dels qüestionaris a l'hora de calcular la nota final en cas d'obtenir una nota superior a 5 punts sobre 10.

D'acord amb la normativa vigent, **només es pot optar a la recuperació, si s'ha suspès** l'assignatura. Si la qualificació és de *No presentat/da*, no s'hi podrà optar a la recuperació.

La còpia total o parcial en qualsevol de les activitats d'aprenentatge significarà un "No Presentat" en l'assignatura, sense opció a presentar-se a la prova de recuperació i sense perjudici de l'obertura d'un expedient per aquest motiu.

Recursos

Bàsics

Bibliografies

- Castells Molina, Silvia; Hernández Pérez, Margarita. Farmacología en enfermería. 3ª edición. Elsevier, 2012.
- Lorenzo, Pedro; Moreno, Alfonso; Lizasoain, Ignacio; Leza, Juan Carlos; Moro, Maria Ángeles, Portolés, Antonio. Velázquez: Farmacología básica y clínica. 19ª edición. Médica Panamericana, 2018.
- Ritter, James M; Flower, Rod J; Henderson, Graeme; Loke, Yoon Kong; MacEwan, David; Rang, Humphrey P. Rang y Dale. Farmacología 9ª edición. Elsevier 2020

Complementaris

Bibliografies

- Armijo, Juan Antonio; Mediavilla, África. Farmacología humana. 6ª edición, Elsevier Masson, 2014.
- Somoza, Beatriz; Cano, Mª Victoria; Guerra, Pedro Enrique. Farmacología en enfermería. Teoría y casos prácticos. Panamericana, 2020.